

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemán veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemán veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljá trisopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 298.

V Ljubljani, v četrtek 31. decembra 1885.

Letnik XIII.

Vabilo na naročbo.

„SLOVENEČ“,

edini slovenski katoliško-konservativni
dnevnik,

nastopi z novim letom 1886 svoje XIV. leto. Ob tej priliki vabimo najvljudneje vse prijatelje našega lista, da bi se kolikor toliko podvživali z dopošiljativjo naročnine, katerim je taista že potekla, kakor tudi z razširjanjem našega lista, za kar se našim dosedanjim gg. naročnikom še prav posebno priporočamo.

„Slovenec“ veljá za Ljubljano pri opravništvu prejemán:

Za celo leto	13 gl. — kr.
„ pol leta	6 „ 50 „
„ četrt leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „

Za pošiljanje na dom se računi 10 kr. več na mesec.

Po pošti prejemán veljá:

Za celo leto predplačan	15 gl. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Opravništvo „Slovenca“.

Veselo novo leto!

Še nam zvoné v ušesih blažilne in tolažilne besede angeljskega blagovestja: „Čast Bogu na višavi in mir na zemlji ljudem!“; spravilivi duh božičnega večera še navdaja naša srca miroljubjem in ognjem idealizma. In kako tudi ne?! Vsako srcé želelo si je mirú, oddahniti se od vsakdanjega dela in napora ter nekaj mirnih trenutkov preživeti v krogu domačem. Vrgla je sekiro na stran žuljava roka kmeta trpina, dijak prosjak zamenjal je šolsko klop z domačim ognjiščem, uradnik je zapustil zaduhlo pisarno, potihnil je boj nekrvavi v dgoranah narodnih zastopnikov. Pa le kratek je mir, maločasen odmor!

Bliža se nam zadnja ura starega leta. Jasen nam je pregled minulih dni. Mnogo krika in vika, mnogo znoja in boja, obilo grenkih in trpkih prevar,

brez mere ráta in báta, — a le malo vspeha, sadú in plačila. Bil se je boj s kládvom in zlatom, mrtvo črko in živim jezikom: rat in boj, boj in rat, to bila je vsakdanja sprememba. Vihtel se je skrhan in oster meč, ne da se doseže zaželjeni mir, marveč povikša gromada požara, raztegne polje jada in glada. Le za trenotek je pomirilo angeljsko petje v zvezdnati noči nad betlehemskim hlevcem razburjene duhove, pokrilo tlečo žrjavico prozornim pepelom, a jutršni dan morda že sovražna sapa razbrska žrjavico, da iskre poleté križem sveta, odpré zatvornico vođenim besedam, neplodnemu govoru, ograjo raztrga sru, sovraštvo. O, da bi se motili!

Ako pogledamo okoli sebe po zemlji slovanski, ako se ozremo po ljubi nam Avstriji ter nam uide pogled na slovanski jug, najdemo mnogo razlogov, da je le kratek počitek od vročega boja. Ne bojimo se koristnega boja, nismo utrjeni, pa gnjusi se nam borba, ki je nekterim le „v zabavo drago“, ki seje razdor in prepir med ljudi in med narode. Facta loquuntur — našteji bi jih — ni odiosa essent.

Temén in mračen nam je pogled v bližnje novo leto; sreča Slovenije, blagor Avstrije ležita nam skrita v naročji prihodnosti.

Akoravno je bilo minule leto viharo, vendar nam je ostala nje dobra nada, veseli up, da mladi žarki novega leta otajajo ledena srca, vzbudé kal miru in ljubezni v domači deželi, in se tako prične resna doba kulturnega dela. Srčno želimo, da se združijo vrste slovenskih bojnikov in skupnimi silami odbijajo sovražne napade. Dajmo slovo obrabljenim liberalnim frazam, praznim pa oholim besedam, da „Slovenec milejšé solnce bo sijalo“.

Ne motimo se tudi, ako trdimo, da so minula za Avstrijo leta, katerim bi bile primerne besede preroka Jeremije: „Tvoji tolažniki so te pregovorili, zapeljali in pritirali v blato, kjer so te pustili. — Kako sramotno povešajo glave.“ Spolnile so že nad njo besede: „Glej, hočem te stopiti in skušati. Narod tvoj hočem hraniti s pelinom, napajati z žolčem.“ Naj se v prihodnje vresničijo besede: „Škoda tvoja je neizrečeno velika, rane tvoje zdé se neozdravljive. Tepel sem te zaradi tvojih pregreh in tvojih velikih

napak. Pa hočem te zopet ozdraviti ter zaceliti ti rane. Vsi ki, so te hotli požreti, naj bodo požrti; ki so te nadlegovali, naj bodo vjeti; vsi, ki so te okrali in oropali, naj bodo okradeni in oropani. Več ne boš zapuščena, da bi na te nikdo se ne oziral!“ Natura non agit per saltum. Če hočeš imeti od divjaka sadu, vcepiti mu moraš zlahtno mladiko. Ta vzraste in ozeleni hitro, a leta pretečejo, da sad dozori. Oče trudi se večkrat vse svoje žive dni, da sin vživa plačilo dela in truda. Kri revolucije polje gnoji, a pozni vnuk žanje rumeno klasje in morda ne vé, da je bilko zamakala solza ali kri.

Tudi Avstrija počasi vstaja, a vendar vstaja iz mlakuže propada. Dal Bog, da pi prihodnje leto pospešila korake!

In tužni Slovan na južnem Balkanu, bo li dolgo še čakal prostosti, svobode turškega izesa? Mu bo li Evropa še dolgo vezala roke, s kterimi prosi rešitve, boljšega življenja prave omike? Želimo in upamo, da postane 1. marec novega leta ne le konec bratomornega boja, temveč začetek srečne prihodnosti.

Povsod naj obveljajo besede:

„Prospicitur modo, quod durabunt tempore longo foedera, nec patriam pax cito diffugiet“, da se ne spolnijo nasprotné slutnje: „Diffugiet cito pax patriam, nec foedera longo tempore durabunt, quod modo prospicitur.“

Bojujmo se s pomlajenimi, pa združenimi močmi za red v cerkvi in državi; ne bojmo se truda, nevarnosti. Géslo nam bodi resnica, pravica, prostost, ki se vjema s katoliškim prepričanjem. Laž, obrekovanje, razžaljeno preziranje naj ne najde častilca; pozabi naj se krivo načelo. „Sila nad pravom“. Zvesti svoji veri in domovini, zvesti cesarju delujmo na širnem polji življenja. Poznajo nas prijatelji in nasprotniki. Vsem ostanemo zvesti. Prvim s svojim prijateljstvom, drugim z odkritosrčno besedo in vstrajno obrambo svojega prepričanja, bodi-si komu ljubo ali neljubo, prilično ali neprilično. Resnica bo zmagala! Močnejša od sile je vest, trdnjeji od kosti je duh, resnica premaga omamo in laž.

Z novim letom naj zasije milejšé solnce pred

LISTEK.

Zadnji samotar.

Izvirén zgodovinski roman.

(Spisal Podvigenjski.)

(Dalje.)

„Prosim vas, oče Hostnik, kaj mi je storiti, tukaj pri vas ne morem ostati“, vpraša Julijeta.

„Ne skrbi, ljubo dete, Hostnik je že pred na kaj takega mislil, ker spregledal je že davno prekanjenost Mostovskega. Za tvoje bivališče je že preskrbljeno, v gotovem zavetji boš, živa duša ne bo za-te vedela, kakor jaz in še nekdo drug; med tem pa hočemo goreče moliti, naj usmiljeni Bog stvar na dobro obrne. Tam gor pod vrhom ima Vekoslavov oče velik vinograd, pravijo mu „pri križi“, sredi vinograda pa je sezidana hišica, kjer se hrani orodje, nekaj posode in druge vinogradske potreščine. Semkaj ti pokažem še nocoj, ker ravno danes sem ondod mimo šel in zapazil v vratih ključ, čemur sem se prav čudil, ker drugače je vedno zaklenjeno; zabili so najbrže hlapci zakleniti. Toda dobri Bog je tako obrnil; bodi čiščen in hvaljen na veke! Sém noter te popeljem in zaklenem za teboj, jutri pa grem na Vigenj in očetu Vekoslavovemu vse razodenem, on

sam ima to vedeti. Gospod Pavel bo hlapcem prepovedal, da nimajo v hišici ničesa iskati. In tako ostala bo zaprta vsem drugim, meni samemu pa in Vigenjskemu očetu bo odprta; vsak dan ti prinesem jaz ali on živeža v varnem času, ko ne bo nikdo mogel zapaziti naju. Iskali te bodo po vsem svetu; da moreš biti tam noter, nikomur še na misel ne bo prišlo. Med tem pa pozvemo kaj o Vekoslavu in napočil bo dan rešitve, ktereга nam kmalo ljubi Bog daj in Mati Božja.“ Tako konča oče Hostnik.

Poldrugo uro kasneje vračal se je že skoz tesno grmovje nazaj v svoj brlog. Klečal je še do polnoči in molil za Vekoslava, potem pa legel na široko kamnitno klop; a mirno spati nocoj ni mogel. Premetoval se je zdaj na levo, zdaj na desno stran, zdelo se je, kakor da bi ga nevshečne sanje preganjale in motile trudnemu človeku sladki počitek.

XX. Na turški vojski.

Z junaškim navdušenjem in z najlepšimi nadami začela se je vojska s Turkom. Cesar Jožef znal je pa tudi temu podjetju, s kterim je upal Avstriji nazaj priboriti, kar je po nesrečnih vojskah zgubila, dati vzvišen, idealen pomen: spokoriti oholega Turčina za grehe in krivice, ktere je prizadel človeštvu in krščanski omiki.

„Prišel je čas“, tako je pisal francoski vladi, „da kot maščevalec človeštva Evropo odškodujem za stiske, ktere je morala nekda od Turkov pretrpeti;

upam, da oprostim svet od barbarskega rodú, kteri ga že davno tepe.

Pa saj ni trebalo veliko netiti ognja; še je bil pri avstrijskih narodih, posebno pri južnih, živ spomin na zla, ktera so očetje morali prenašati o turških vojskah in napadih, na ropanje in oskrunjevanje vsega, kar so imeli za najsvetejše in najdražje, še so stari možaki pripovedovali mladim vnukom, koliko strahu in obupa je nekda prinašal v deželo glas: Turki so tukaj! Požar, razdjanje, kri in smrt, sledilo jim je, koderkoli so rogovili, in še so krvavele najrodovitniše avstrijske krajine o ranah, ktere jim je vsekali polumesec. Zatorej pa, ko se je meseca februarja 1788 razneslo, da je cesar Turkom vojsko napovedal in da je namenjen skupno z Rusi jih pobiti, zadostovala je že sama ta novica, da je staro podedovano sovraštvo, ki je dolgo že na skrivnem tlelo, visoko vsplamenelo, zagnal se je po vsej Avstriji navdušen krik: Na Turka!

In nikdar se še ni Avstrija tako mogočno postavila, nikdar ne tako se oborožila, kakor za to vojsko. Dve sto in petdeset tisoč krepkih navdušenih vojakov, previdnih na dolgo časa z vsemi potrebščinami, stalo je ob Donavi in Savi, željno pričakovalo višega povelja. Cesar Jožef sam hotel se je osebno vdeležiti slavnih zmag, ktere si je že domišljjal. Zatorej je koncem februarja zapustivši Dunaj čez Gradec in Trst šel na Senj k vojski.

vrata slovenskega naroda, da se spolnijo naše opravičene želje in nade. Zato želimo vsem rojakom in prijateljem:

Srečno in veselo novo leto!

H-t-b-r.

Ob koncu Metodove tisočletnice.

Leto 1885 je bilo pomenljivo za ves slovanski svet. Tisočletnica sv. Metoda je zbudila vse slovanske narode od jadranskega do baltiskega, in od črnega do severnega ledenega morja. Tisočletnica je pa našla slovanski svet razdeljen v dva tabora, bratje po rodu, ločeni so si po veroizpovedanji. Zapadni Slovani katoliki so obhajali tisočletnico na grobu sv. Metoda v staroslavnem Velehradu, a vzhodni po veri ločeni tam, kjer je sedež deželske in duhovske oblasti.

Slavnost na Velehradu je imela bolj cerkveni, kakor narodni značaj, češki in moravski škofje, njim na čelu knez in nadškof v Olomucu, vabili so Slované (in sploh vse katolike ktere-koli narodnosti, naj se zberó na grobu sv. Metoda in naj tam molijo za razširjenje katoliške cerke in za zedinjenje krivovercev; le tako je bilo mogoče praznovati tisočletnico sv. Metoda na Velehradu. Mislimo, da to stvari, za katero se je sv. Metod poglavito trudil in prizadeval, in kar si tudi vsi katoliki želimo, ni škodovalo niti je ponižalo, marveč jo povzdignilo. Pravoslavni ne marajo za Rim, zato pa tudi niso prišli k grobu tistega, ki je sicer prišel iz razkolniškega Bizanca, a vendar v Rim šel k sedežu edinosti, od tam dobil veljavo in dostojanstvo, tam iskal tolažbe in pomoči. Velike nade, ktere so nekteri stavili na tisočletnico za Slovanstvo, niso se spolnile, a iskra se je vtrnila in padla med razkolniški svet, vgođen politički veter jo bode razpihal, Bog pa bode uslišal molitve vernih za ločene brate in spoznali bodo, da je tam, kjer počiva slavni sv. Ciril, prava Kristusova cerkev.

Tudi v naši škofiji smo obhajali tisočletnico prav v smislu rimske cerkve s sv. misijonom, skrbelo se je, da so se Nemci in Slovenci mogli vdeležiti sv. misijona, dasiravno ločeni po jeziku, molili so oboji po namenu sv. Cerkve za zjedinenje razkolnikov in krivovercev.]

Človeku pa ne gré prezirati darú za sv. vero največjega, ktereга sta prinesla ssv. Ciril in Metod, namreč jezika, književnega jezika; tisočletnica Metodova spravila je na dan mnogo delovanja na literarnem polji, to leto porodilo se je tudi društvo sv. Cirila in Metoda na pomoč slovenskim ljudskim šolam.

Koliko smo pa Slovenci v tem letu napredovali, koliko se je narodna zavest probudila med prostim narodom, koliko prevzelo naše socijalno življenje, koliko smo dosegli v enakopravnosti v uradu in šoli, na ta in enaka vprašanja ne moremo nič kaj veselo odgovarjati. Kar se tiče nas Slovencev na Kranjskem, imamo to, kar smo si s težavo in trdom priborili, večino v najvažnejših zastopih v deželi, v deželnem zboru in odboru in v deželnem šolskem svetu in v glavnem mestu v Ljubljani narodni občinski svet.

Skazal se je pri vseh priložnostih osebno hrabrega ter delil je s prostaki vse težave in nevarnosti vojaškega življenja. Spaval je z njimi v šotorji ali pod milim nebom, pohojal je po taborji priprosto oblečen, pri tem je vsako čestitanje in poklanjanje, ki se je njegovi osebi spodobilo, prepovedal: „Kdor leži, naj leži, kdor sedi, naj sedi“, glasilo se je povelje. Tudi je res očetovsko skrbel za blagor in zdravje svojih vojakov. Dal je, kjer so se utaborili, koj izkopati vodnjakov, za obolele dal je napraviti lesene staje (kolibe, kočje), dokler se niso prenesli v bolnišnice. *) Res, vzgledna ljubezen.

Toda toliko prizadetje nikakor ni obrodilo pričakovanega sadu. Osebno hraber je sicer bil Jožef, toda to ni še vse. Treba je bilo pred vsem strateške razumnosti, in v Jožefu te ni bilo. A tudi vojskinih poveljnikov si ni kaj srečno izbral. Poslovivši osivelega Laudona, ktereга že samo ime je na vojake več vplivalo, kot navzočnost samega cesarja, dal je više povelje nepraktičnemu pešantu Laey-u, ki je s samim osnovanjem vojskinih načrtov, in s neplodovitimi teorijami čas tratil, ko je bilo hitro in odločno delovati. Od Adrije do Črnega morja razstavljena je bila vojske in tako razkosana, da ni bilo mogoče še misliti na odločilno glavno bitvo s sovražnikom. Tako se je v malih praskah, ki niso nič zdale, več moč zgubilo, kakor jih pobere navadno velika bitka. Temu pridružila se je bolezen in ne navadna mrljivost med vojaki. V malo mesecih raz-

Ni naš namen, danes pretresovati, kaj je opustilo vsako teh zastopov. Le toliko rečemo, lahko zgubimo, kar imamo, pot za to se že pripravlja; neznačajnost, omahljivost, a tudi nepremišljenost vrata široko odpira; naši politični nasprotniki nam ne bodo branili, ako se bomo hotli sami strmo-glaviti. Tudi vlada nas ne bode varovala pogube, ona le zabilježi to, kar se je faktično zgodilo, sicer pa, dokler ni brezpostavnosti, mirno gleda, kako narodnosti med sabo tekmujejo, in venec zmage pade tistemu, kteri z duševno silo premaga nasprotnika. Vsak bode ležal, kakor si postelje. Pomagaj si sam in Bog ti bode pomagal.

Politični pregled.

V Ljubljani, 31. decembra.

Notranje dežele.

Za *železnico čez Ture-planine*, ktera bode, kakor znano, vezala Trst po najkrajši poti s Solnogradom, pričele so se skoraj da vse trgovinske zbornice druga za drugo brigati. Ravnokar beremo, da je Hebska trgovinska in obrtniška zbornica (v severnih Čebah) izročila peticijo državni vladi za napravo železnične zveze med Trstom in državno železnico (proga cesarjevič Rudolf) in da bi se ta zveza sklepala s kako postajo Solnograške železnice. Podprla je Hebska trgovinska zbornica svojo prošnjo s tem, da bi po zgradbi te železnične zveze in po odprtji prometa na njej popolnoma odpadel ves prevozni promet med Italijo in Avstrijo preko Bavorskega. S tem bi se blago lahko ceneje dajalo, ker bi promet ne delal več tako dolge poti in bi tudi toliko ceneje bil in pa več blaga bi po tem potu dohajalo v Trst, kakor ga dohaja sedaj po velikem ovinku. To bi bilo pa v prvi vrsti Trstu koristno; trgovinska pomorska mesta se le takrat dobro počutijo, kedar so od vseh strani z blagom preobložena. V Trstu se je v poslednjem desetletji tega precej pogrešalo, zato je pa živahni promet ondi tudi dokaj potihnil in se bo še le ta zopet oživel, kedar bo v Trst dodelana železnica, ki se je sedaj ondi proti Herpeljam delati začela, ktera se bo nadalje potegnila preko Loke po Gorenjskem na Koroško in Solnograško, za katero ravnokar tudi prosi Hebska trgovinska zbornica.

„W. Ztg.“ razglša dné 8. decembra pristavek k *kongruiní postavi*. Vsled tega razglasa bodo imeli duhovniki nekaj zaračunati za pisarnične stroške, ako se cerkveno premoženje ne jemlje za to, mero-dajavno bode pri tem število duš v župi, in sicer, ako je 1000 duš v župi, za vsacih 100 po 50 kr.; kjer je pa več kakor tisoč duš za prvih tisoč 5 gl. in za vsacih 500 še po 1 gl. 50 kr., vendar to vse 100 gl. ne sme presegati, pri tem se pa delilna številka po 100, oziroma pod 500 ne sme v račun vzeti.

Na *Českem* bi radi odpravili šolnino, a ne vedó, kako bi primanjkljaj nadomestili, že sedaj plačuje dežela doklade 30½%, potem bi pa bilo treba naložiti še 6½%. Ko bi pa šolski okraji to prevzeli, bi zadelo to največ ubožne kraje, in doklade bi bile take, da bi jih ne bilo moč zmagovati. Zato nasvetuje deželni odbor, naj ostane stvar, kakor je bila.

Zastran kongru na *Ogerskem* se sedaj poroča to-le: Mešana komisija, pri kteri bode zastopano podučno, denarstveno in pravosodno ministerstvo po dveh zastopnikih, ima podpisati vse prihodke

penile so se visoke nade, vojakom upál je pogum, videčim, kako se krči njihovo število, med tem, ko večina njih sovražnika še videli niso, da-si so vsi goreli od želje znesti se nad Turčinom. Zatoraj so se Turki, dobro poznaje nespretnost avstrijskih poveljnikov toliko usrcili, da so čez Donavo na Ogersko prilomastili in po Banatu ljuto razsajali, Avstrijci so se morali zadovoljiti, da so jim ubranili in odbivali njihove napade.

Bilo je ravno zadnje dni septembra 1788. V južnem Banatu, nekaj milj od Pančove, na planjavi, ktera je na sever mejila o nizkih gričih, kot prvih začetnikov Karpat, na jug pa o mogočni Donavi, ki veličastno vali svoje valovje proti Črnemu morju, na ti planjavi se je pred nekaj dnevi utaboril glavni oddelek avstrijske vojske. V ravnih vrstah po čez in dolg razmerjeni so šotori, med posamnimi vrstami je odmerjenega nekaj prostora, da se vojaki kakor po mestnih ulicah lahko razhajajo in zbirajo. V sredi in tudi po družih krajih tu pa tam odlikujejo se nekteri šotori po velikosti in okusnejši upravi od družih namenjenih za prostake.

Tam zad za taboriščem proti Donavi se na večer, akoravno ni še solnce zašlo, vse giblje in mrgoli, kakor v mravljišču. Od raznih strani vali se dim leno in nizko, tu in tam plamen zažari; ali se hočejo že greti ka-li, ali pa najbrže napravljati si večerjo. Res. Tam na skrajnem konci se je ravnokar okoli mogočnega ognja na tla posedlo kakih deset vojakov, raznih vrst in kraja: ogerski s tesnimi hlačami in čevlji, lovei, in tudi dva huzarja. Vsi prav pazljivo gledajo

duhovščine na Ogerskem, ne gledé na pravno ime duhovenskih servitut. Duhovščino imajo zastopati kardinal Haynald, nadškof Samassa in škof Schlauch.

Vnanje države.

Obupne novice prihajajo iz *Istočne Rumelije*, kjer je velika sila nastala za potrebni živež. Mraz, kakoršnega že zdavnej ne pomnijo, pa tudi po svoje pripomore, da je beda in pomanjkanje najpotrebnejšega že do vrhunca priklopela. Koliko je ondi družin, ki so imele še do poslednjih dni svoje reditelje na vojnem polji, doma pa niti skorjice ne, s kterimi bi bile svoje otočice in sebe nasitile! Dragina se v takih slučajih kot tretja grozna šiba kar sama od sebe priklati in tudi ta že gospodari po Istočni Rumeliji. Letina že sama na sebi ni bila prav posebna in še tisto, kar so pridelali pobrala je vlada za vojsko, denar so jim pa pozabili dati za vzeto blago. Na tak način je sto in sto družin sedaj v hudi zimi brez živeža, brez denarja in marsikdo tudi brez gorka stanovanja. Žita, kar so ga imeli na strani za setev, tudi že ni več! Če ne bo spomladi od ktere koli strani kake zdatne pomoči, v Istočni Rumeliji pač družega ne kaže, kakor zopet dvigniti se. Že sedaj vlačijo se cele tolpe blelih upadenih obrazov z votlimi očmi od načelnika do načelnika, od ktereга kruha zahtevajo. K nezadovoljnosti lastnega naroda pridružila se bo pa tudi še ona Turkov ali kakor se ondašnji mohamedani sami imenujejo, Pomakov, ki so silno razsrjeni nad Bolgari in njihovimi uradi zaradi rekvizicije konj, s kterimi morajo v Filipopolju vodo donasati. Če se ondi obupni položaj med kristjani in najskrajna napetost med Bolgari in Turki skoraj ne poravna, bomo prav kmalo zopet o splošni vstaji slišali, kjer se bodo drug na drugega vrgli in klali, da bo groza. Bog se jih usmili!

Ko se je v *francoski kamori* potrjeval zapisnik poslednje seje, se je marsikaj zgodilo, kar jasno spričuje, da je olikanost tudi francoskemu parlamentu hrbet obrnila, kakor se je v najnovejšem času pogrešala v Budapeštu, na Dunaji, v Berlinu in Zagrebu. Povod kravalu so bile neke neresnič-nosti v zapisniku. Poslanec Lacot in Delaigle sta se pri poverjenji izjavila, da sta glasovala proti do-volitvi tonkinskega kredita, v zapisniku ste pa njuni imeni zapisani med tistimi volilei, ki niti glasovali niso. Delaigleja je ta pomota tako dregnila, da je kviško planil in na vso moč zakričal: „solit se pojte, to ni zbornica temveč jama razbojnikov!“ Predsednik ga je za ta neparlamentalni izraz strogo posvaril. Laguerre je obkladal perovodje z goljufi, ker so poslanca Franconieta vtaknili med tiste, ki so volili, moža pa takrat niti v zbornici ni bilo, temveč se je po morji vozil. Ko se je prvi vi-har nekoliko polegel, se je vendar le sprejel predlog, naj se zapisnik potrdi, ob enem pa kamori naroči, da naj prične priprave za bodočo enketo. S tem je parlament za sedaj dokončan. O Brissonu trdijo, da bo na vsak način odstopil, Freycinet se pa menda brani sestavo novega parlamenta sprejeti.

Zbujajo se na *Irskem* orangisti, t. j. potomeci Angležev, ktere je angleška vlada nekdaj tam naselila, ko je domačinom katolikom jemala zemljišča in protestantom delila, ter se obračajo do somišljenikov po Angleškem, naj se združijo zoper prizadevanja Parnella, ki misli več ali manj zrahljati zvezo med Irsko in Veliko Britanijo. Ti ljudje pravijo, da zastopajo razumnost in obrt na Irskem. Kaj pak, da so protestantje na Angleškem veliko bolj premožni, kakor katoliki, a zakaj? to vsak ve! Bode pač taka, kakor z Italijani v Istri, ki se povsod vrivajo v boljše službe, a slavjansko ljudstvo pa žulijo in — zanič-čujejo. Na Irskem, posebno pa na jugu, se posebno zelo pritožujejo zaradi prevelike zakupnine. Posebno prizadete so tukaj južne irske grofije Kerry in Waterford. Vzrok temu je, da kup žitu pada. Žito, ki

na ogenj, nad kterim stoji na železen drog natak-nena zadnja četrt telečja, nekaj reber in družih kosov. Dva, na vsaki strani ognja eden, držita železen drog nad ognjem ter sučeta, kakor se jima bolje zdí, meseno-koščeni predmet.

„Malo je manjkalo, Tine, da bi nas Turki na raznji pekli ravno tako kakor zdaj mi to tele“, spregovori eden naših kuharjev proti svojemu tovaršu na nasprotni strani ognja.

„Kaj misliš res, da Turki tudi ljudi pečejo in jedó?“ vpraša ga ta.

„Natikajo jih kakor urhe. Saj smo bili lani tam doli v Bosni; videli smo ob cestah kole z nataknenimi glavami človeškimi; nič ni bilo od človeka kakor glava; kam so drugo spravili? Taka, taka nas je čakala, dragi moj, kakor to tele tukaj, giej tam le, pred šotorom obešeno glavo njegovo, četrt njegova je pa tukaj, ena nocej, druga pride na vrsto jutri, tretjo in četrto smo izgubili, ali so nam jo vzeli. Glej, tako delajo Turki z jetniki.“

„Si bil v veliki nevarnosti, Luka“, vpraša eden huzarjev družega izmed naših telečjih pripravnikov.

„V nevarnosti? Kaj vprašaš? Komaj sem pete vnesel. Celo noč smo tekli, čez skalovje in grmovje, koder se je dalo; a tik za nami sledili so turški konjiki, kroglo so švigale okoli glave, kakor toča o sv. Ivanu Krstniku. Še zdaj zdí se mi, da slišim topotanje tistih turških mezget, ki letijo kakor vrag. To je bila strašna noč!“

(Dalje prih.)

*) Weiss, Lehrbuch der Weltgeschichte, 7 Bd.

pride iz Chicago, je ceneje kakor domače žito. Tam kjer so pred tremi leti zakupniki še shajali, sedaj več ne morejo. Pridelalo se letos ni malo, a pridelek je slab. Carino na žitu zahtevati, to bi bila važna nalaga za Irski parlament, ako se kedaj snide. — V Dublinu pripovedujejo, da irska banka išče novih prostorov; ima namreč svoje bivališče v nekdanjem irskem parlamentnem poslopju, novi parlament bi takoj zahteval poslopje nazaj. No, mislimo, da se to ne boče tako hitro zgodilo!

Iz **Kongiške države** došlo je konec oktobra zopet pismo, iz kterega se objavljajo velike težave, s kterimi se je ondi boriti avstrijski Kongiški ekspediciji. Načelnik njen, dr. Lenz, podal se je iz Ango v Stanley-Pool, kamor je pred njim že prišel njegov asistent Bauman, ki mu je od endot sporočil, da se mu je posrečilo v Nyombi ondašnjih zamorcev za nosače najeti, s čemur se do sedaj še noben Evropejec ni mogel pohvaliti, on (Bauman) jih je pa takoj 80 najel, ki bodo ekspediciji prtljago nosili. V takih okoliščinah je bilo Baumanu zopet mogoče delati obrise tistih krajev, po kterih je hodil in o kterih trdi, da so še zadosti ugodni, kakor tudi oni na gorenjem Kongu. V Stanley-Polu, misli, da se bo dal dobiti kak misijonski parnik, s kterim jim bo mogoče dalje odriniti proti postaji ob ravniku ležeči. Še več težave kakor Avstriji imajo pa na svojem popotovanju francoski misijonarji, kterim so nosači pobegnili. Nemški ekspediciji, ki jo vodita lajtenanta Knuth in Tappenbek, se je ravno tako zgodila, nosilci so popustili prtljago, kjer jih je ravno muha prišla in so Nemci v srednji Afriki blizu ravnika sami ostali. Zdravi so pa vsi od kraja, če tudi je bil tedaj ob času ekvinokcij (ko sta pri nas noč in dan enako dolga) za naše ljudi ondi naj neugodniši čas, kteremu je po hudi vročini sledila deževna doba. V Kongiški državi se je ravno kar izdelal prvi lastni parnik, „Stanley“ po imenu, kterega se boče guverner takoj poslužil za popotovanje.

Izvirni dopisi.

Iz **Krope**, 28. decembra. (Zahvala.) Značiti je ni farne cerkve, ktera bi imela svojim rojakom-dobrotnikom za toliko dobrot se zahvaliti, kakor cerkev v Kropi. Nimamo sicer danes namena naštevati darov, ktere smo od dobrotnikov, rojenih v Kropi, prejeli, ampak le omeniti, da farani za toliko dobrot nočejo biti nehvaležni. V namen srčne hvaležnosti in molitve za dobrotnike smo se bili namenili s procesijo iti od farne cerkve do Kapelice (prav lepe in prostorne, da bila bi lahko sama farna cerkev) na praznik prečistega Spočetja.

A ko pride ta dan, je bilo toliko slabo vreme, da s procesijo iti skoraj res ni bilo mogoče. Gosp. župnik nas je tolažil, rekoč: Nič ne dé, pride že še priložnost.

In res pripetilo so je kmalo. Dospela je namreč podoba Matere Božje za veliki altar, naročena po bratu ranjkega nadzornika Šolarja in Ivani Š. pri slikarju v Kranji M. Bradaški. Na kvatno nedeljo v adventu toraj so imeli g. župnik najprej litanije vseh Svetnikov v farni cerkvi, potem pa so novo podobo blagoslovili. Pristopili so potem trije mladenči praznično oblečeni ter vzdignili in nesli novo altarno podobo k kapelici Matere Božje. Velika truma ljudstva je šla s procesijo v kljub hudemu mrazu tistega dne ter med potjo molila: „kterega si Devica od sv. Duha spočela“. Ko pridemo na griček se je podoba na altar postavila, so se tu opravile lavretanske litanije z dvema blagoslovoma. Da smo se toplo spominjali največjega dobrotnika, prečast. gosp. J. Zupana, stolnega prošta v Ljubljani, lahko verjamete; saj nam njih dar veliki zvon v farni cerkvi celo pot preglasno oznanoval slavo Božjo in dolžnost hvaležnosti.

Bog živi in ohrani vse naše dobrotnike še mnogo let; Marija mati Božja pa in sv. Lenart sprosita jim v nebesih stoterno plačilo!

Iz **Trsta**, 29. decembra. Kolere se nikar ne bojte, — pri nas je ni več in je tudi ni bilo. Tisti štirje primérlejši so bili naravna reč. Jedila, ki so jih živili, so bile v kuprenem kotlu, ne dobro zacinjenem — vsi štirje so jedli od otrovanih jedil in so umrli. Ker so si znamnja nekoliko enaka ter bili vsi v dotiki z barko, ki je iz Benetek prišla, se je brez pomisleka sklepalo ter med svet širilo: „Za kolero so umrli.“ Upajmo, da nam grozna šiba božja, kolera, še dalje prizanaša!

Od **Drave pri Marenbergu**, 29. decembra. V Celji tiskana brošurica se v Marenberškem okraju prav skrbno med kmete razdeljuje; menda Celjani mislijo, da tukaj se dá še nekoliko pridobiti za nemštvo, ki je baje v veliki nevarnosti in blizo pogina. Res je, da so v tem okraji še najmočnejši hrastovi stebri, pa nekoliko so že tudi trohljeni in

votli. Sekira se hrastom nastavlja že skoraj v vsakem kotu. Porok tega nam je „Bralno društvo“ pri sv. Lovrencu v Puščavi, kojega se mnogo kmetov marljivo vdeležuje razun nadučitelja, ki svoji materi peto zalezuje in raje pod nemškim hrastom zavetja išče, kakor v maternem naročju. Morda pa tudi tega še kedaj pamet sreča.

Ista brošurica „Resne besede o nemškem šolskem društvu“ pisana od katoliškega duhovna (?) se brezplačno deli med kmete kteri nevedoči mislijo, da je resnica, kar isti blebeteč v tej brošurici kvasi. Kmetu se dopada, če mu kak prusak zastoj dá kake lističe za razdeljenje med svoje znanee. Eden takih je tudi neki Snežič v Marenbergu, ki se s tako barantijo peča.

Pod predgovorom se berejo besede: „Ime tega duhovna nam je znano, iz vzrokov pa, kteri se lahko razumijo, ga ne tiskamo.“ Istega duhovna bi radi poznali, menda je le zastoj hrbet ponudil za čenčarijo. Ako je pa v istini duhoven tako bustast, da hoče s tem nemir med Slovenci delati, bi zaslužil iti v Sibirijo.

Na 4. strani brošurice se bere: „Nemško šolsko društvo napravljala šole v takih krajih, kjer občina ni dovolj premožna šolo si zidati in jo vzdržati, da daje priložnost starišem svoje otroke pošiljati v nemško šolo, kteri kot Nemci bi bili primorani svoje otroke pošiljati daleč v slovansko šolo itd.“

Da pa ima nemško šolsko društvo celó drugi namen, kakor se tukaj izjavlja, priča sledeči prigodek v Marenbergu: Tamkaj je nepremožna občina kupila neko posestvo z zidanim poslopjem za jeden razred in za stanovanje nadzornikovo. Prvo bilo je, da revna Marenberška občina prosi od nemškega šolskega društva podpore. Pa kakor se pripoveduje, je šolsko nemško društvo v Gradcu Marenberžanom odgovorilo: „V Marenbergu nemštvo ni v nevarnosti, toraj tudi ne damo podpore.“

Ta odgovor je spričevalo, da ono društvo le slovenske otroke ponemčiti hoče in le tamkaj podpore daje, kjer se slovenske šole zavežejo otroke ponemčevati.

V Marenbergu je popolnoma nemška šola, toraj ni bilo nemško šolsko društvo voljno podpore dati. Na to odločilo se pelje nek veljaven Marenbržan v Gradec in tako dolgo prosi, da 1000 gld. podpore od nemškega šolskega društva dobí. Dosegel je to menda že s tehtnimi dokazi, da zná tako dobro delo na sosedne šole vplivati, kar se tudi godí.

Da se v teh krajih za nemško šolsko društvo denarji pobirajo, je le neka zagrizena, se vé nevedna druhal nemškutarskih liberalcev, ki narodne učitelje in duhovne tožuje in preganja, kriva. Neki Junker pustil je zapisati hribovskega kmeta v nemško šolsko društvo na Breznem. Kmet ni hotel ničesa o tem slišati, ker mu je žal bilo za goldinar, a oni liberalci mu reče, bom že jaz plačal isti goldinar in tako je tudi storil, toraj brez volje, brez prepričanja se vpisujejo nekteri kmeti v isto prusaško društvo, in goldinarje jim pri lesu drago zaračunijo.

Nek pristaš nemškega šolskega društva je grozno hvalisal isto društvo, rekoč: kaj bi bil človek, ko bi nemški ne znal, pa neko prosto dekle mu odgovori: pa vendar niso vsi gospodje, ki nemški znajo, je tudi veliko revežev, veliko siromakov, ki na slovenskih tleh kruha iščejo in prosijo.

Živela Avstrija!

(Konec.)

Za Korošcem pride „Štajarec“ s svojo zastavo in grbom. Na glavi ima klobuk, na sebi pa kamižolo in hlače, ki je vse po narodni navadi iz sivga blaga ter po navadi „zelene“ Štajarske vse obšito z zelenimi trakovi; na svojih nogah ima bele nogovice in šolne.

Z veliko vmeno hvali ta svojo domovino; veselo govori o Marijinem Celji; o vinskih goricah; o hribovji in o podzemeljskih blagih ter hvali slednjič svoje rojake kot zveste podanike svojemu cesarju.

Pri muzikalnem delu se slišijo citre, ki spremenjajo štajarski „jodlar“.

Ko ta odstopi, nastopi „Zgornje-Avstrijec“ s svojo zastavo in z grbom. Suknjo ima sivo in dolgo, telovnik pisan, hlače pa črne, ki se mu skrijejo v čevljih; klobuk ima velik in postavljenega na pošev, da so mu krajevci ob ramah in nad čelom; na

prsih ima pa rudeč „pušeljce“; je morebiti „drug“ ali ženin?

Veličasten je ta v svoji hvali; on pravi, da vse, vse, o čemur je že zdaj slišal, najde on v svoji domovini; in kaj ponosen je toraj na njo.

Pri muzikaličnem oddelku se odlikujejo gosli.

Za „Zgornjem-“ vstopi „Spodnje-Avstrijec“ s svojo zastavo in deželnim grbom. „Spodnje-Avstrijec“ je po obleki videti, da prihaja iz „salona“; v elegantni črni obleki z cilindrom na glavi.

Zdaj prične tudi on in govori, da on hrani v sebi Avstrije najdražji in najljubeznjivši biser: Dunaj s presvitlim in preljubljenim cesarjem Franc Josipom I.

Pri pevskem in muzikaličnem oddelku se pa odlikuje pieca s svojim krasnim in mogočnim veličastvom.

Slednjič pa pride „Kranjska“ in njen zastopnik s svojo zastavo in deželnim grbom; tudi ta je oblečen po narodni noši, poznamo ga. Za klobukom ima peresa; telovnik ima rudeč s srebrnimi gumami, irhaste hlače in visoke čevlje; običajno podolgasto kapico ima na glavi, ali nekaj pri njem nisem videl, namreč: bela s „špicami“ obrobljena, lepo zložena ruta bi mu morala gledati iz žepa pri kamižoli.

Deček je čvrst in vesel ter tudi pogumno gori o prekrasni in preljudi domovini svoji. V svojem govoru spominja se Triglava, Bleda, ki sta prvi kinč Gorenjskega; potem gleda na Notranjsko in občuduje nje votline s prekrasnimi kamenitimi izdelki občudovanega kapnika; slednjič pa se ozre na Dolenjsko, kjer dobra kapljica pridnemu delavcu prežene in pozabiti pusti vso žalost in britkost; in konečno omeni, kako hrabri in zvesti so kranjski sinovi Habsburški hiši. Dobro jo je zadel! In pri petji oglašja se trikotovi glas.

Igra je končana; vsi „Avstrijci“ stojé v polukrogu pred vladarjevim kipom. Tu stojé ti čvrsti sinovi mnogonarodne Avstrije. In ko takó sedaj zrem v te avstrijske narode, vidi se mi Avstrija kot livada za čas svojega kinča, ko je ona napolnjena s cvetičnimi cveticami vsa pisana — tako lepó govori k gledalčevemu očesu in srcu.

In ko dalje zrem v te avstrijske narode, odkrije se mi v duhu skrivnost mogočne Avstrije. Toliko narodov! Kolikor narodov, toliko posameznih moči! Druga kraljestva obstojé le bolj iz enega naroda; in — ena moč! Avstrija pa iz toliko narodov, in — toliko moči! Zato ni tedaj čuda, da: „Avstrija čez vse!“ — „Živela toraj Avstrija!“

Po končanih pevskih točkah sklepa igro sklepna pesen; in ko v tej zapojó pevci besede: „Heil Franz Josef! Heil Elisen! Heil Rudolf und Stephanie!“ vzdignejo ti „avstrijski narodi“ svoje zastave ter jih položé tje pred kip Franc Josipovi in — vidi se vsa Avstrija, ki gori za dom in cesarja.* Nepopisljiv vtis! in zato rečem k sklepu: Živela „živela Avstrija!“ — In kdor si želi v dobri uri ogledati vso Avstrijo v njeni narodni obleki, naj vstopi k predstavi in upam, da boče — zadovoljen.

Ne morem si pa kaj, da bi ne omenil velikega veselja in velike požrtvovalnosti izvrševalnega odbora gospodov in gospej, ki so skrbeli in priredili to lepo domovinsko spevoigro. Stala je ta predstava mnogo denarja in truda gledé obleke in izvežbanja dotičnih dečkov; in vse to glasno spričuje, v kako dobrih rokah sloni blagor „društvenih sirot“. Slava! Ljubljanski.

Domače novice.

(„Duhovno Pastirstvo“), spisal prof. A. Zupančič, je v tiskarni dogotovljeno in izide, brž ko knjigovez dovrši svoje delo.

(Izredno sveto leto) so razpisali sv. Oče dne 22. decembra. V pismu opominjajo verne, naj se vdeležé dobrot sv. leta, da se boče videl sad v poljšnji življenja; sv. Oče se sklicuje na poslednjo okrožnico, v kateri verne svaré pred zlegom sedanjega časa.

(Nedoslodnost,) ktere je dandanes posebno v politiki jako veliko in ktera se je v najnovejšem času jela prištevati k „bon-tonu“, občudujemo tudi v naravi. Včeraj se je sneg vsipal, kakor bi bili berače trgali, danes je pa najlepši južni in solnčni dan,

*) In to že itak krasno podobo je pa še zdatno povikševala magnezijna razsvitljava.

kar si jih le misliti morete. Je že takó; danes takó, jutri takó! Kakor bolje kaže!

(„Poslednji samotar“) nadaljeval se bode še v nekterih številkah „Slovenca“ po novem letu, ker nikakor ni bilo mogoče celega romana sedaj priobčiti.

(Mestnim odbornikom) našim vošimo za novo leto toliko soglasja že pri prvi seji, da bi se za napravo nove ure na mestni zbornici ali na rotovži, zjedini, kajti ta stara škatla, ki sedaj ondi za uro visi, celo Ljubljano že od tedaj za nos vodi, odkar se je bil veliki mraz naredil; ji je menda tudi kolesje zamrznilo. Ob tej priložnosti povdarjamo še enkrat, da je na tako očitnem kraju, kakor je mestni trg v Ljubljani, potreba transparentnih kazališč na treh straneh rotovškega stolpča.

(Za zdravnika) v tukajšnji c. kr. tovarni za smodke imenovan je g. dr. Derč.

(Začasni adjunkt) pri tukajšnji c. kr. finančni prokuraturi, g. Emil Gutman, imenovan je za stalnega adjunkta v IX. razredu ravno tam.

(Imenovanje.) G. Valentin Kosovel, dosedaj colni asistent na Krku, postal je colni oficijal ter je premeščen v Trst. Gosp. Kosovel je v Trstu posebno med ljubitelji dobrega in lepega petja jako čislán.

(Upravni odbor kranjske hranilnice) izvoljen je bil 28. t. m. za bodočo 3letno dobo iz ravno tiste gospóde, ki je do sedaj v njem sedela in sicer: g. Aleksander Dreó je zopet predsednik, g. Leop. Bürger mu je namestnik; na mesto ranjkega narodnjaka Souvana prišel je g. Jos. Luckmann za kuratorja poleg že bivših in zopet voljenih V. Stedry-ja, R. pl. Schreiy-a in dr. Suppana. Za ravnatelje so voljeni gg. Bamberg, na novo na Luckmannovo mesto, A. vitez Gariboldi, Kordin, Lassnik, Mahr, Mayer, Arthur Mühleisen in dr. Pfeffrer. Za pregledovalce računov pa gg. Baumgartner, Plautz in Treun. Edinega Slovenca, ki smo ga ondi imeli, pobrala nam je nemila smrt in sedaj smo na čistem v tem preimenitnem in vplivnem zavodu.

(Umrli je) v torek zvečer, 29. t. m., po kratki a mučni bolezni, za pljučnico, g. J. Hočevár, bivši učitelj v Št. Lamptu v svojem rojstnem kraju v Višnji Gori. Pogreb je bil danes ob 8. uri zjutraj. Naj v miru počiva!

(Narodna čitalnica v Vipavi) priredi v petek 1. januarja 1886, na novega leta dan v svojih prostorih veselico po sledečem sporedu: 1. Heidrich: „Želja Slavljana“, moški zbor. — 2. „Že je dan“, popotnica. — 3. Heidrich: „Slovo“. — 4. Kocijančič: „Danes tukaj, jutri tam“. — 5. „Starost slabost“, šaloigra. — 6. „Zakaj bi jaz župan ne bil?“ Komični prizor s petjem. — Začetek ob pol 7. uri zvečer. — Vstopnina 30 kr., sedež 20.

(Dopolnilna volitev za državni zbor na Koroškem) mesto umrlega dr. Vrana za selske volitvene okraje Beljak, Rožek, Paternion, Podkloštrum, Arnoldstein, Trebiž in Borovlje bode 3. februarja bodočega leta 1886. Pri zadnji solitvi je dobil dr. Vran le nekaj malo več glasov, kakor g. profesor Einšpieler. Upajmo, da vendar sedaj prodere starosta koroških Slovencev, in da bode vendar Koroško po Slovenceu zastopano v državnem zboru.

(Razpisana) je služba pristava v področji c. kr. davkarij Kranjskih do 10. februarja.

(Učiteljska služba) razpisuje se na dvorazrednici v Moravčah z letno plačo 400 gld. stalno ali pa tudi začasno do 15. januarja.

(O štirih osebah, ki so v Trstu bajé za kolero pomrle,) se za gotovo trdi, da to ni bila kolera, ki jih je pobrala, temveč da so umrli zastrupljeni. Trije hlapeci jedli so na parniku neke stare ribe iz slabo pocinjene bakrene posode, kjer se je že zeleni volk napravil. Doleneec je nekaj tistih ostankov tudi umrli Kočevár domu prinesel. Sedaj ljudje že trdijo, da so se tako zastrupili in so umrli. No to bi pač lahko komisija takoj dokazala. Druzega ni potreba, kakor mrličie izkopati in pregledati jih, pa se bode takoj pokazalo, ali so umrli za kolero ali za zelenim volkom. Taka preiskava bi bila še celó potrebna, kajti že so vsa druga pomorska mesta bližnja in oddaljna, domača in inostranska na blago in popotnike iz Trsta došle, proglasila petdnevni kontumac. Kako da to trgovino ovira in kako ji je to na škodo, spričuje nam Marzelj na Francoskem, kjer je lansko leto kolera svoje žrtve pobirala in marsikterega trgovca popolnoma na suho spravila. Bog daj, da bi se res dokazalo, da ni bila kolera, sicer bo tržaški promet še mnogo slabši, kakor je sedaj.

(Komisija o povečanju Tržaške luke) izročila je svoje delo dovršeno trgovinskemu ministru. V dotičnih spisih in sklepih se pred vsem povdarja potreba povečanja sedanje luke, kakor hitro bi se le-ta zaprla in značaj proste luke zgubila. Nova luka se mora za toliko razširiti, da se bo vsaj za 26 največjih parnikov prostora dobilo, kjer se bodo h krati nakladati ali razkladati mogli. Za blagó, ki se pušča pod milim nebom se mora pa razkladišče prirediti, ki bo najmanj svojih 215.000 štirirjaških metrov obsegalo. Ondi naj se bo skladal les; premog in petrolej dobila bodeta pa zopet poseben prostor odkazan, ki bo z novo lukó v zvezi in se bo po potrebi lahko razširjal. Vse te potrebe ločila je komisija v petero toček, kakor so: 1. Sedanja luka se mora na suhem in na vodi proti jugu in severu razširiti s tem, da se napravi tretji basén, novo nabrežje in pa prostor za skladišče petroleja poleg sedanjega skladišča. 2. Za premog se napravi posebno skladišče na najsrajni meji pa skladišče za petrolej, ter naj meri vsaj 200.000 m². 3. Dosedanji basén za petrolej se opusti in se napravi nov v Škedenjski luki, kjer ne bo le najmanj za 12 velikih parnikov h krati prostora, temuč bo tudi tolikanj pripravnega površja, kolikor bi se ga pri danih razmerah potrebovalo za napravo petrolejskih čistilnic. 4. Poseben prostor za les se napravi v obližji svetilnika v tolikošnem obsegu, da se bode za skladanje lesa ondi najmanj 200.000 m² prostora dobilo; dotični basén mora pa h krati lahko sprejeti tri parnike in deset jadrnic. 5. Skladišča za les in petrolej morajo se zvezati med seboj, med južno in državno železnico s šinami, da se promet ne bo oviral po nepotrebnem skladanju in nakladanju. 6. Skladišča za špirit s posebnim basénom se bodo napravila na severni strani od petrolejskega baséna. Vse to veljalo bo blizo 6 milijonov goldinarjev in poprej še rajši več, kakor manj. Naj bi vsa ta imenitna zadeva le zopet predolgo ne zaspala ne, ker je v najtesnejši zvezi z interesi Tržaškega mesta. Trgovinski parniki tujih držav le v tista mesta radi in pogosto zahajajo, kjer vso pripravo današnjim zahtevam vgodno najdejo.

Razne reči.

— Za škofa v Tarnovu na Poljskem je imenovan vis. čast. gosp. Ignacij Lobos, dosihmal naslovni škof v Leuki, in korar v Premislu.

— V osrednji Aziji je Rusija v poslednjih letih zelo napredovala in svojo mejo pomaknila do Afganistana. Naj se že to sodi iz tega stališča tako, iz druzega drugače, a gotovo je, da Rusija v osrednji Aziji širi izobraženje in omiko, kajti največ ljudstev, ktere je podjarmila Rusija, je bilo roparjev v najhujšem pomenu te besede, ropali pa niso le blaga, marveč tudi ljudi, ter jih prodajali na somenjih v Hivi in Bohari. Do l. 1881, ko so Rusi Mrv posedli, in Goek-Tepe, trdnjavo Teke-Turkomanov vzeli in Tekince popolnoma zmagali, so bili Turkmeni popolnoma gospodarji neizmernih štep, ki mejé peršiskemu kraljestvu na sever in bili so strah sedom posebno pa Perzom. V gostih trumah so napadali perziško zemljo, požigali vasi, odganjali živino, umorili so tiste izmed prebivalcev, ki so se jim branili, in odpeljali druge, posebno mlade žene in deklice v sužnost, da so jih tam na trgu za sužnje prodajali. Taki roparski napadi so sedaj le posamezni, ker ruski kozaki so tem roparjem povsod za petami, tudi ne morejo in ne smejo sužnjih prodajati v Hivi in Bohari, ker tudi tam Rusi gospodarijo.

Telegrami.

Dunaj, 31. dec. Feldcajgmajster baron Koller, odšel je v Berlin z lastnoročnim cesarjevim pismom do nemškega cesarja, ki svoj jubilej praznuje.

London, 31. dec. Ker se je dokazalo, da sudanski Arabci preko rudečega morja dobivajo orožje, zaukazalo se je ondi stoječim angleškim vojnim ladijam, da naj obkolijo obrežje.

London, 31. dec. Iz Kahire došel telegram pripoveduje, da je general Stephenson pri Kožah 30. decembra sovražnika zgrabil, ga do dobrega nabil, potem pa da je Ginnis zasedel. Sovražnik beži, kar ga noge nesejo, konjica mu je pa vedno za petami. Mnogo so jih pobili, priborili so si pa dva topova in 20 zastav. Na angleški strani je jeden častnik mrtev, jeden pa ranjen poleg 20 mož.

Tuji.

29. decembra.

Pri **Malléu**: Stehr in Kary, trgovca, z Dnnaja. — G. Bauer, trg. pot., iz Budapešte. — Schifferer, zasebnik, iz Maribora.

Pri **Stonu**: Karl Schuh, zasebnik, z družino, z Dunaja. — Edvard Blau in Aleks. Beles, trgovca, z Dunaja. — Bog. Pietzka, inženir, iz Vitkovica. — Dr. Herman Ullbricht, ravnatelj konvikta, iz Melka.

Pri **Bavarskem dvoru**: Rooss, loterist, iz Kranja. — Miroslav Stemberger, trg. pot., iz Domžal. — Mirosl. Malavrh, častnik, iz Ljubljane.

Pri **Južnem kolodvoru**: G. Rlaviz, zasebnik, z Dunaja. — Andr. Bosano, inženir, iz Budnitza.

Pri **Virantu**: Janez Jeglič, učitelj, iz Peze. — Josip Kozak, učitelj, iz Podgabra. — M. Joanetič, učitelj, iz Glogovica.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

31. decembra

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	83 gl. 75 kr
Sreberna " 5% " 100 " (s 16% davka)	84 " "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	110 " 70 "
Papirna renta, davka prosta	100 " 70 "
Akcije avstr.-ogerske banke	872 " "
Kreditne akcije	300 " "
London	126 " "
Srebro	" " "
Francoski napoleond.	9 " 98 1/2 "
Ces. cekini	5 " 97 "
Nemške marke	61 " 90 "

Naročila na

„Theologisch - praktische Quartalschrift“,

ki v Lincu na leto v 4 zvezkih izhaja, in to v sredi januarja, aprila, julija in oktobra, sprejema podpisana katoliška bukvarna in dotične knjige, takoj ko so izišle, naročnikom razpošlje po pošti franco. Naročnina znaša za celo leto le 3 gl. 50 kr. in jo sprejema

„Katoliška Bukvarna“
na Stolnem trgu št. 6.

Rodovina Franc Ks. Souvan-ova

želi vsem sorodnikom, prijateljem in
znancem

veselo mlado leto!

V Ljubljani, dne sv. Silvestra 1885.

Piccoli-eva esenca za želodec.

katero pripravlj

G. PICCOLI, lekar v Ljubljani.

Ozdravlja kakor je razvidno iz zahvalnih pisem in zdravniških spričeval bolezni v želodcu in trebuhu, bodeenje, krč, želodečno in premenjavno mrzlico, zabasanje, hemoroidje, zlatenico, migreno itd. in je najboljši pripomoček zopet gliste pri otrocih.

Pošilja izdelovatelj po pošti v škatljicah po 12 steklenic za 1 gld. 36 novc.

Pri večem številu dobi se primeren odpust.

Cena eni steklenici 10 kr.

Gosp. Gabrielu Piccoli-ju, lekarju v Ljubljani.

Na zahtevanje potrjujem, da sem Vaš evet za želodec, kojega deli so mi dobro znani, v velikih slučajih vspešno rabil proti boleznim v želodcu in zlati žili.

Ljubljana, mesec januar 1884.

(24) Dr. Emil vitez pl. Stöckl,

c. k. vladni svetovalec in deželno-sanitetni poročevalec.

Podpisani potrjuje, da ima želodečna esenca ljubljanskega lekarja Piccoli-ja hitre in prečudne zdravilne moči. Z njo ozdravelo je mnogo ljudi moje in sosedne župnije; komaj preteče dan, da ne bi kdo prišel k meni, ki me prosi za jedno steklenico želodečne esence, kojih imam vedno nekoliko pripravljenih.

A. Wlassich, župnik-kanonik. Plomin, Primorsko.

Antirrheumon, najboljšo zdravilo proti prehlajenju, kostobolji, hromoti delavnih čutnic, bolečinam v križi in v prsih, prehladnim bolečinam v glavi in v zobeh. Steklenica 40 kr.

Pastile santoninske; (kolesci zoper gliste izizkušeno zdravilo zoper gliste, škatljica 10 kr., 100 kosek. 50 kr. 1000 kosekov 4 gld. 2000 kosek. 6 gl.

Salicilne pastile proti prehlajenju najboljši pripomoček proti davici (difteritis), pljučnim, prsnim in vratnim bolečinam, zoper kašelj in hripavost, škatljica 20 kr.

Zeliščni prsni sirop. Ta iz zdravilnih zelišč izdelani sirop se rabi z najboljšim uspehom proti vsem prsnim in pljučnim boleznim, zasliženju, kašlju, hripavosti, dušljivem kašlju itd. Odraščeni naj vzamejo 3 do 4 žlice vsaki dan, otroci pa toliko žličice. Steklenice 36 kr.

Tu navedena, kakor vsa druga zdravila se zmiraj sveža dobé v lekarni **G. Piccoli-ja „Pri Angelu“** v Ljubljani, na Dunajski cesti,

kjer se naročila takoj po pošti proti povzetji izvršujejo.